

Just Transition Fund West Brabant 2021-2027

Een nieuw EU-fonds voor West-Brabant voor de transitie naar klimaatneutraal

Het Just Transition Fund (JTF) is een nieuw EU-fonds met als hoofddoel om specifieke regio's en mensen in staat te stellen om te gaan met de sociaaleconomische en milieueffecten van de transitie naar een klimaatneutraal Europa. Het fonds financiert diversificatie en modernisering van de regionale economie en verzacht de negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid.

Het transitiefonds ondersteunt gebieden die het zwaarst door de overgang naar klimaatneutraliteit worden getroffen en voorkomt dat de regionale verschillen binnen de EU groter worden. Om Europa in 2050 volledig klimaatneutraal te maken zal op de lange termijn afscheid genomen moeten worden van emissie-intensieve en fossiele industrieën, wat gepaard gaat met grote sociaaleconomische uitdagingen. Het transitiefonds biedt kwetsbare gebieden financiële steun voor investeringen op gebieden als verduurzaming van grondstoffen (circulariteit), de digitalisering van productieprocessen, schone energietechnologieën, de vermindering van emissies en de omscholing van werknemers.

Het COROP-gebied West-Brabant is één van de zes regio's in Nederland, die in aanmerking komt voor JTF. Het totale JTF budget voor Nederland bedraagt circa 630 miljoen euro in de komende programmaperiode. **Voor West-Brabant is een budget beschikbaar van €58,5 miljoen voor de periode t/m 2027.** Ongeveer de helft van de middelen (circa €40 miljoen euro per Zuid-Nederlands gebied) moet vóór eind 2023 zijn beschikbaar en vóór eind 2026 zijn uitgegeven. Dit komt doordat de helft van het budget uit het Europese Crisis- en Herstelfonds komt dat eind 2023 op zijn einde loopt.

De JTF-middelen zijn beschikbaar voor projecten gericht op innovatie, die leiden tot economische diversificatie, modernisering en omschakeling (**spoor 1**), bijv. de energie- en grondstoffentransitie. Maar ook investeringen gericht op de 'hardware' die nodig is voor de energietransitie (**spoor 2**).

Focus van het programma ligt anderzijds op de arbeidsmarkt (**Spoor 3**). Het gaat daarbij om het creëren van nieuwe werkgelegenheid, bijscholing en omscholing van werknemers en werkzoekenden, hulp bij het zoeken naar werk voor werkzoekenden en actieve integratie van werkzoekenden. Hierbij ligt extra focus op jongeren. Ook kunnen er met JTF fysieke investeringen worden gedaan ten gunste van de arbeidsmarkt.

Het is de bedoeling dat een deel van het geld voor de arbeidsmarkt via integrale projecten in spoor 1 en 2 wordt geïnvesteerd, om de verschillende transities (energie, grondstoffen, arbeidsmarkt) synchroon te laten verlopen.

Er wordt gewerkt met een call systematiek. De eerste call opent naar grote waarschijnlijkheid eind 2022.

Begunstigden zijn: MKB, non-profit organisaties, onderwijsinstellingen, onderzoeksinstituten en overheden.

Maximale subsidie per project moet nog worden bepaald. **Het subsidiepercentage is maximaal 50%.**

Het JTF focust zich op West-Brabant, maar partijen buiten het COROP-gebied kunnen ook meedoen, zolang het project en de resultaten ten goede komen aan het COROP-gebied. Dit betekent dat de TUe bijvoorbeeld als projectpartner kan meedoen aan projecten in Moerdijk.

Uitvoering Van Beleid (UVB), onderdeel van het ministerie van SZW, is het overkoepelende orgaan en verantwoordelijk voor het volledige programma. Stimulus Programmamanagement fungeert als intermediaire instantie onder UVB voor de uitvoering van het JTF programma voor Westelijk Noord-Brabant. Aanvragen dienen bij Stimulus Programmamanagement worden ingediend. Zie ook: [Stimulus Programmamanagement Eindhoven](#)

Kansen die het JTF programma biedt op het vlak van de maatschappelijke transitie en regionale opgaven:

JTF biedt een ruim baan aan arbeidsmarktprojecten. Dit biedt de regio een kans om de arbeidsmarkt voor te bereiden op de toekomst, waarin bijvoorbeeld digitalisering ook een rol speelt. Het is van belang dat het aanbod van arbeid goed aansluit op de eisen aan de vraagkant, die onder invloed van de maatschappelijke transitie veranderen, naast de invloed van demografische ontwikkelingen. De JTF projecten binnen dit deel van het budget dragen vooral bij aan het reduceren van de negatieve effecten die de maatschappelijke transitie hebben op de arbeidsmarkt. Binnen het JTF gaat het dan om projecten die voornamelijk gericht zijn op de transformatie van werknemers die actief zijn in emissie-intensieve industrieën, zoals bijvoorbeeld de chemie. Projecten richten zich dan op (nieuwe) werkgelegenheid, bijscholing en omscholing van werknemers en werkzoekenden, hulp bij het zoeken naar werk voor werkzoekenden en het enthousiasmeren van jongeren voor werken in sectoren als de chemie en logistiek.

De andere helft van het budget gaat naar innovatie, projecten die leiden tot economische diversificatie, modernisering en omschakeling. Maar ook investeringen gericht op de 'hardware' die nodig is voor de energietransitie.

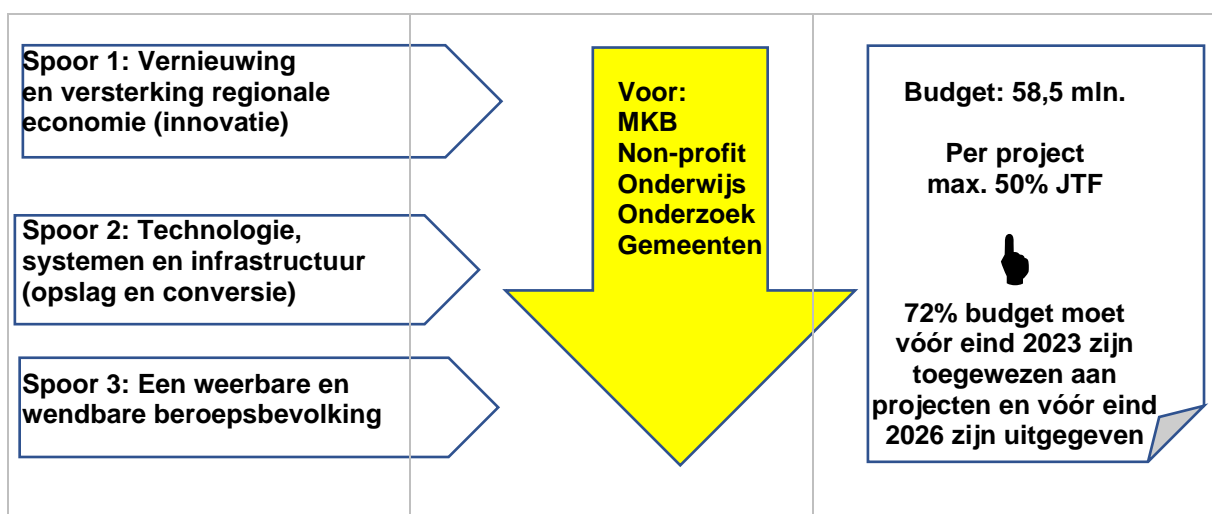
De stimulering van onderzoek en innovatie is iets waar het innovatief MKB van kan profiteren. Denk aan projecten op het gebied van duurzame grondstoffen (circulariteit), schone energietechnologieën of de vermindering van emissies. Maar ook investeringen gericht op de 'hardware' die nodig is voor de energietransitie zijn belangrijk. Projecten die daarvoor in aanmerking komen zijn bijvoorbeeld een investering in een elektrolyser op een bedrijventerrein.

Qua thematiek vertonen het JTF en OP Zuid een aantal raakvlakken. OP Zuid richt zich op alle vijf de transitie, het JTF primair op de energietransitie, maar draagt het programma ook bij aan thema's als de energie- en grondstoffentransitie.

Een wezenlijk verschil is dat er vanuit het JTF geïnvesteerd wordt in de 'hardware' voor de energietransitie. Denk daarbij aan investeringen ter vervanging van fossiele brand- en grondstoffen door duurzame alternatieven die zich al bewezen hebben. In het OP Zuid programma zullen eerder projecten in aanmerking die gericht zijn op de ontwikkeling van dit soort 'hardware', en het eventuele testen hiervan in pilot projecten, fieldlabs of proeftuinen.

JTF West-Brabant 2021-2027 in het kort:

Doel: sociaaleconomische en milieugevolgen van transitie naar klimaatneutraal opvangen

Meer informatie:

Nicolle Lambrechts – TLambrechts@brabant.nl – 06-18303191